

**DÖWLET STATISTIK
HASABATLYLYGY**

**HASABAT “STATISTIKA HAKYNDÄ”
TÜRKMENISTANYŇ KANUNYNYŇ
22-NJI MADDASYNYŇ IKINJI BÖLEGINE
LAÝYKLYKDA TABŞYRYLÝAR**

“Statistika hakynda” Türkmenistanyň Kanunyň 23-nji maddasynyň dördünji bölegine laýyklykda ilkinji statistik maglumatlar ýaşyryndyr we olar jemleýji statistik habarlary emele getirmek üçin peýdalanylýar

Türkmenistanyň Administratiw hukuk bozulmalary hakynda kodeksiniň 289-njy maddasyna laýyklykda döwlet statistik hasabatlaryny bermek möhletleriniň bozulmagy, hasabatlylygyň nädogry ýa-da ýoýulan maglumatlarynyň döwlet statistika edaralaryna berilmegi üçin administratiw jogapkärçilik bellendir

Forma № 6-z (işgärler)

HRBNGU

0610019

**KÄRHANANYŇ, EDARANYŇ, GURAMANYŇ
IŞGÄRLERINIŇ SANY, BÖLÜNIŞI WE HÜNÄRMENLIK
OKUWLARY BARADA HASABAT**

20 ____ ýyl boýunça

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň
2019-njy ýylyň 16-njy oktýabryndaky
№ 100 buýrugy bilen tassyklanyldy

Ýyllyk

Tabşyryjylar:

1. Eýeçiligiň görnüşine garamazdan kärhanalar, edaralar, guramalar, şahamçalar we wekillikler 20-nji ýanwara çenli:

- a) ýerleşýän ýerindäki statistika edarasyna;
- b) özünden ýokarda durýan edarasyna.

2. Işini “Uglewodorod serişdeleri hakynda” Türkmenistanyň kanunyna laýyklykda amala aşyrylýan kärhanalar - Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetine hasabat 20-nji ýanwara çenli tabşyrmaly.

3. Ministrlikler we pudaklaýyn dolandyryş edaralary jemleýji hasabaty Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetine hasabat döwründen soň 1-nji fewrala çenli tabşyrmaly.

Hasabat tabşyryan hojalyk subýektiniň ady _____

Poçta salgysy _____

(poçta indeksi, ýerleşýän ýeriniň ady, köçe, jaý №, telefon, faks , E-mail)

HSUK boýunça kod

--	--	--	--	--	--	--	--	--

HSUK boýunça
şahamçanyň kody

--	--	--

18-29 ýaşdaky ýaşlar

08

4 BÖLÜM. HÜNÄRMENLIK BILIMLERI BOLAN IŞGÄRLERİN SANAW BOÝUNÇA BÖLÜNIŞI

Görkezijileriň atlary	Setiri ň№	Hem- mesi	şolardan:	Ýolbaş- çylar	şolardan:	Hünär- menler	şolardan:	Beýleki gullukçylar	şolardan:	Işçiler	şolardan:	adam
			aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar	aýal- gyzlar
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ýylyň ahyryna sanaw hünärmenlik bilimleri bolan boýunça işgärleriň sany (02, 03, 06, 10 setirleriň jemi)	01											
şol sanda:												
ýokary okuw mekdebinden soňky hünär bilimi hakynda diplomy bolan	02											
ýokary hünärmenlik bilimi hakynda diplomy bolan	03											
şolardan:												
21-24 ýaşdakylar	04											
25-29 ýaşdakylar	05											
orta hünärmenlik bilimi hakynda diplomy bolan	06											
şolardan:												
18-20 ýaşdakylar	07											
21-24 ýaşdakylar	08											
25-29 ýaşdakylar	09											
başlangyç hünärmenlik bilimi hakynda diplomy (şahadatnamasy) bolan	10											
şolardan:												
18-20 ýaşdakylar	11											
21-24 ýaşdakylar	12											
25-29 ýaşdakylar	13											

Ýolbaşçy

(F.A.A.)

(goly)

Ýerine ýetiriji

(wezipesi)

(F.A.A.)

(goly)

« ____ » 20 ____ ý.
(hasabatnyň doldurylan senesi)

« ____ » 20 ____ ý.

(habarlaşmak üçin telefon belgisi)

(hasabatnyň statistika edarasyna tabşyrylan senesi, statistika edaralary tarapyndan doldurylýar)

GYSGAÇA GÖRKEZMELER

№ 6-z (işgärler) forma boýunça hasabaty eýeçiligiň görnüşine garamazdan kärhanalar, edaralar, guramalar, şahamçalar we wekillikler tabşyryrlar.

№ 6-z (işgärler) döwlet statistik hasabatlylygyň formasy Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň 2017-nji ýylyň 24-nji martyndaky №15 buýrugy bilen İşgärleriň sanynyň we iş hakynyň statistikasi boýunça gollanma laýyklykda doldurylýar.

1 bölüm. İşgärleriň sanynyň bilim derejesi we ýaş toparlary boýunça bölünişi

İşgärleriniň sanaw boýunça sany “İşgärleriň sanynyň we iş hakynyň statistikasi” gollanmanyň 2 bölümine laýyklykda hasaplanylýar.

Ýylyň ahyryna sanaw boýunça işgärleriň sany ýyllyk meýilnamasynyň soňky iş gününde kärhananyň işgärleriň sany hasaplanylýar

İşgärler topara deňişli edilende Türkmenistanyň “Türkmenstandartlary” Baş döwlet gullugy tarapyndan 2010-njy ýylyň 10-njy dekabrynda 201 belgi bilen tassyklan we işe girizilen Türkmenistanyň işgärleriniň hünärleriniň we gullukçylarynyň wezipeleriniň döwlet klassifikatoryndan (IHGWDK) ugur almaly.

Ýolbaşçylaryň toparyna belli bir ygtyýarlyklaryň çäklerinde guramalaryň, deňişli düzüm birlikleriniň, işgärleriň işlerini gurayanlar, ugrukdyryjylar, utgaşdyryjylar we gözegçilik edýänler: guramalaryň ýolbaşçylary, aýrybaşgalaşdyrylan bölümçeleriň ýolbaşçylary we olaryň orunbasarlary, düzüm birlikleriniň ýolbaşçylary (bölümiň başlygy, ussa, tejribehananyň müdiri we beýlekiler) we olaryň orunbasarlary deňişli.

Hünärmenleriň toparyna hünär işiniň belli bir görnüşü boýunça ýörite bilimi, endigi, başarnygy we tejribesi bolanlar deňişli.

Bank ulgamyndaky kassirler hünärmen toparyna deňişli bolup durýar.

Beýleki gullukçylaryň (tehniki ýerine ýetirijileriň) toparyna göniden-göni ýolbaşçynyň, hünärmeniň gözegçiligi astynda düzgünleşdirilen, deňişli düzüm birliklerine girýän döwürleýin gaýtalanýan işler deňişli.

İşçilere göniden-göni maddy gymmatlyklary döretmek işleri bilen meşgullanýanlar, şeýle hem abatlaýyş işleri, ýükleri daşamak, ýolagçylary gatnatmak, maddy hyzmatlary ýerine ýetirmek bilen meşgullanýanlar: maşinistler, mehanikler, sürüjiler, ýükçiler, howly süpürjiler, tam süpürjiler, çaparlar, garawullar we beýlekiler deňişli.

İşgärleriň bilim derejesi işgäriň tamamlan bilim sanýndan in ýokary derejesi boýunça kesgitlenilýär.

Ýokary okuw mekdeplerinde okaýan işgärler barada maglumatlar olaryň ýokary okuw mekdebine girmänkä alan bilimi boýunça görkezirýär.

Başlangyç hünärmenlik bilimi bolan işgärler barada maglumatlar 06 we 07 setirler boýunça görkezilmeyär.

İşgärleriň ýaş toparlaryny sanaw boýunça sanyny paýlamak (08-17 setirler aralygynda) hasabat ýylynyň ahyryna olaryň dolan ýaşlarynyň sany boýunça amala aşyrylýar.

1-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 1-nji sütüniň deňişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 3-nji sütüniň deňişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

6-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 5-nji sütüniň deňişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

8-nji sütüniň deňişli setirler boýunça 7-nji sütüniň deňişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

10-njy sütüniň deňişli setirler boýunça 9-nji sütüniň deňişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

01-nji setiriň deňişli sütünler boýunça 02-07-nji setirleriň jemine deňişli sütünler boýunça deňdir

01-nji setiriň deňişli sütünler boýunça 08-17-nji setirleriň jemine deňişli sütünler boýunça deňdir

1-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 2-nji sütüniň 16-njy setiri we 1-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

2-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 2-nji sütüniň 16-njy setiri we 2-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

3-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 4-nji sütüniň 16-njy setiri we 3-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

4-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 4-nji sütüniň 16-njy setiri we 4-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

5-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 6-njy sütüniň 16-njy setiri we 5-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

6-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 6-njy sütüniň 16-njy setiri we 6-njy sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

7-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 8-nji sütüniň 16-njy setiri we 7-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

8-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 8-nji sütüniň 16-njy setiri we 8-nji sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

9-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 9-njy sütüniň 16-njy setiri we 9-njy sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

10-nji sütüniň 18-nji setiri boýunça 10-njy sütüniň 16-njy setiri we 10-njy sütüniň 17-nji setiriň jemine deňdir

19-njy setir 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi bolmaly

20-nji setir 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi bolmaly

2 bölüm. Işgärleriň sanynyň milleti boýunça bölünişi

2 bölümde kärhanalaryň, edaralaryň, guramalaryň, şahamçalaryň we wekillikleriniň işgärleriniň milli düzümi barada maglumatlar görkezilýär.

01-nji setir degişli sütünler boýunça 02-10-njy setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deňdir

2-nji bölümiň 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň degişli sütünler boýunça 01-nji setire deň bolmaly.

3 bölüm. Işgärleriň hünärmenlik okuwlary

3 bölümde göniden-göni guramada okuw geçen işgärler (işçiler we beýleki gullukçylar) barada, şeýle hem hünär derejesiniň ýokarlanmagyny we işgärleri gaýtadan taýýarlamagy üpjün edýän bilim edaralarynda (bilim edaralarynyň bölümlerinde) guramanyň ibermeği bilen okadylan işgärler barada maglumatlar görkezilýär.

Hasabatyň 2 bölümünde aşakdaky işgärler barada maglumatlar görkezilmeyär:

- kompýuter taýýarlygy, daşary ýurt dilleri we beýleki okuw kurslary (okaýanlaryň serişdeleriniň hasabyna);

- önümçilik konferensiýalaryna, maslahatlara, leksiýalara gatnaşanlar;

- hasabat ýylynda ýokary, orta we başlangyç hünärmenlik bilimini almagy üpjün edýän edaralarda okanlar ýa-da tamamlanlar;

- ýylyň dowamynda täze hünärler öwredilen ýa-da hünär derejesini ýokarlandyran, ýöne hasabat düzülen pursatyna işgäriň öz islegi boýunça ýa-da başga sebäplere görä işden boşadylanlar;

- beýleki guramalardan okuwa iberilenler.

Hasabatda ýylyň dowamynda birnäçe görnüşler boýunça (hünär derejesini ýokarlandyrmak, işgärleri taýýarlamak we gaýtadan taýýarlamak ýa-da maksatlaýyn kurslar), okuw geçen işgär barada maglumatlar okuwyň her bir görnüşü boýunça görkezilýär (02 – 05 setirler), 01 setirde näçe gezek okuw geçen bolsa şonça gezek görkezilýär. Eger okuwyň dowamynda işgär okuwyň şol bir

görnüşü boýunça birnäçe gezek okuw geçen bolsa, onda okuwyň şol görnüşü boýunça maglumatlar diňe bir gezek görkezilýär.

Tehnikany ulanmagyň kadalary, tehniki howpsyzlyk, ýol hereketiniň düzgünleri, önümçilik arassaçylyk işleri (sanminimum) boýunça, şeýle hem ýangyna garşy gorag serişdelerini öwrenmek we raýatlyk goranmasy baradaky maglumatlar hasabata goşulmaly.

Ýolbaşçylaryň we hünärmenleriň hünär derejesini ýokarlandyrmak goşmaça bilime degişli we öň alnan esasy bilimiň degişli derejesinde işgäriň hünärmenlik biliminiň we endikleriniň çuňlaşdyrylmagyny üpjün edýär we bellenen nusgada hünär derjesiniň ýokarlandyrylandygy barada şahadatnama bilen tassyklanylýar.

Işgärleriň ýolbaşçylarynyň we hünärmenleriň stažirowkasy täze usullary, tehnologiýalary we hünärmenlik işiniň elementlerini, guramanyň gös-göni özünde gazanylan ýa-da ulanylýan beýleki üstünlikleri özleşdirmek maksady bilen geçirilýär. Stažirowka hünär derejesi ýokarlandyrylanda we gaýtadan taýýarlanylanda okuwyň özbaşdak görnüşü ýaly we okuw meýilnamasynyň bir bölegi ýaly hem bolup biler.

Ýolbaşçylaryň we hünärmenleriň gaýtadan taýýarlanmagy ýokary we orta hünärmenlik biliminiň derejesinde degişli ugurdan täze hünär derejesiniň alynmagyny üpjün edýär we diplom (sertifikat) bilen tassyklanylýar. Gaýtadan taýýarlamak hünär boýunça ýokary ýa-da orta hünärmenlik bilimini bermeyär.

Işgärleriň, şeýle hem taýýarlyk derejesi ýokary, orta hünärmenlik bilimini talap etmeýän gullukçylaryň (soňra beýleki gullukçylar) üznüksiz hünärmenlik okuwy okuwyň aşakdaky görnüşlerini öz içine alýar: hünär derejesiniň ýokarlandyrylmagy; hünärmenlik taýýarlygy we gaýtadan taýýarlyk; maksatlaýyn kurslar.

Işgärleriň hünär derejesiniň ýokarlandyrylmagy – bu işgärleriň hünärmenlik bilimini, başarnyklaryny we endiklerini çuňlaşdyrmaga, giňeltmäge we täzelemäge gönükdirilen we has ýokary tarif razýadlaryny (klaslary, kategoriýalary) almaga gönükdirilen üznüksiz hünärmenlik okuwynyň görnüşidir.

Işgärleriň (beýleki gullukçylaryň) hünärmenlik taýýarlygy – bu öň işgäriň (beýleki gullukçylaryň) hünäri bolmadyk şahslar tarapyndan hünär (wezipe) alynmagyna gönükdirilen hünärmenlik biliminiň görnüşidir.

Guramalarda boşadylan ýa-da işçiniň (beýleki gullukçynyň) täze hünäri almaga isleg bildiren işçileriň (beýleki gullukçylaryň) hünärmenlik taýýarlagyny amala aşyrmak maksady bilen guralýar.

Gaýtadan taýýarlyk guramalarda işden boşadylan ýa-da täze hünär (beýleki gullukçylaryň wezipesi) edinmäge isleg bildiren işgäriň hünärmenlik okuwy üçin guralýar.

Maksatlaýyn kurslar – işgärleriň (beýleki gullukçylaryň) täze tehnikany, enjamlary, materiallary, tehnologik prosesleri, zähmeti guramagyň öndebaryjy görnüşleri, zähmet kanunçylygyny, enjamlaryň tehniki taýdan ulanylyşynyň düzgünlerini, zähmet howpsuzlygynyň talaplaryny, önümiň hiliniň ýokarlandyrylmagy bilen baglanyşykly meseleleri we anyk tehniki, ykdysady we

beýleki wezipeleriň çözülmegine gönükdirilen beýleki meseleleri öwrenmekleri üçin guralan üznüksiz hünärmenlik biliminiň görnüşidir.

Maksatly kurslar şeýle hem tehnologik we önümçilik prosesleriniň, hyzmat edilýän enjamlaryň aýratynlyklaryny, zähmet hakynyň tölenişini guramak bilen baglanyşykly meseleleri öwrenmekleri, goýberilýän önümleriň we ýerine ýetirilýän işleriň hiline bildirilýän talaplar bilen tanyşmalary üçin guralýar.

1-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

6-nji sütüniň degişli setirler boýunça 5-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

8-nji sütün degişli setirler boýunça 7-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

10-njy sütüniň degişli setirler boýunça 9-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 02-05-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

06-njy setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

07-nji setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

08-nji setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4 bölüm. Hünärmenlik bilimleri bolan işgärleriň sanaw boýunça bölünişi

4 bölümde diplom (şahadatnama) bilen tassyklanan hünärmenlik bilimleri bolan işgärler barada maglumatlar görkezilýär. İşgärler iň ýokary bilim derejeleri boýunça bölünýärler.

1-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

6-nji sütüniň degişli setirler boýunça 5-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

8-nji sütüniň degişli setirler boýunça 7-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

10-njy sütüniň degişli setirler boýunça 9-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 02-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 02-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

4-nji bölümiň 03-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 03-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

04-05-nji setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 03-nji setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 06-njy setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 04-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

07-09-njy setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 06-nji setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 10-njy setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 05-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

11-13-nji setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 10-njy setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 04,08,12-nji setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 10,11-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 05,09,13-nji setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 12-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 07,11-nji setirleriň jemi degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 9-njy setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly